

at enhver, som yder Skat til en Kommune, ogsaa bør have Indflydelse paa Kommunalbestyrelsens Sætnings. Det er en Mening, som maaske endogsaa vil faa Flertal. Men man maa samtidig have den Mening, at det ikke gaar an at løse dette Spørgsmaal i Kjøbenhavn alene, naar vi have stik derimod staaende Bestemmelser i hele det øvrige Land. Der er en betydelig Forskel mellem Valgreglerne i Kjøbenhavn og det øvrige Land, ligesom der i øvrigt ogsaa er en ikke ringe Forskel mellem Valgreglerne for det øvrige Lands Vedkommende for Købstæderne og Landet. Men der er eet Princip, som ligger til Grund for dem alle. Det er dette, at der skal gives dem, der i større Grad end andre yde til Kommunens Kasse, en større Indflydelse paa Kommunalraadens Sætnings. Tager man nu Kjøbenhavn for og undersøger, hvorledes dette er gennemført, viser det sig, at det er gennemført paa den Maade, at alle de, der kun have en ringe Indtægt, ingen Stemmeret have, medens derimod de, der have større Indtægt, have Stemmeret. Og i det øvrige Land kunne de, der have den større Skatteevne, og som Følge deraf betale større Skat, udøve deres Valgret to Gange, medens de andre kun kunne udøve den een Gang. Men tager man denne Bestemmelse bort om en Mindsteindtægt i Kjøbenhavn, og fastsætter man den almindelige Valgret i samme Omfang for enhver Mand, som overhovedet betaler Skat til Kommunen, vil der være tilvejebragt en saadan Modsigelse mellem Kjøbenhavns kommunale Valgordning og det øvrige Lands, at man maa sige, at der gøres et fuldstændigt Brud paa Principet, og et Brud af den Beskaffenhed, at det ikke vil være muligt for Landstinget, og i øvrigt heller ikke for Folketinget, senere hen at modsætte sig et Forslag om den, almindelige, lige store Valgret, altsaa for Mænd og Kvinder, i hele Landet; med andre Ord, Landstinget kunde ikke vedtage Folketingets Forslag i denne Henseende uden samtidig at erklære sig villig til at tiltræde dette Princip for hele det øvrige Land. Det forekommer mig, at det vilde være bedre at tage dette Spørgsmaal op til Afgørelse for hele Landet for at undersøge, hvorvidt der maatte

være overvejende Stemning for at opgive det Princip, som fra 1865 og senere 1867 og 1868 har været etableret for de kommunale Valg, og ombytte det med et nyt Princip i Stedet for at tage sig for at gøre det paa det kjøbenhavnske Omraade alene. Det har aldeles ikke skuffet eller forundret mig, at det høje Landsting i denne Henseende ikke har villet tage Stilling til dette Spørgsmaal. Man har, efter min Mening langt mere ligefrem og simpelt, raisoneret som saa: Naar Forholdstalsvalgmaaden er en retfærdigere Valgmaade end den nu gældende Valgmaade i Kjøbenhavn, saa kunne vi sætte den i Stedet for, men vi finde ikke derfor nogen Foranledning til at gøre Brud fra de bestaaende Principper og skabe 10,000 eller maaske 20,000 ny Vælgere i Kjøbenhavn i denne Anledning. Det er altsaa Sagen set fra den principielle Side. Det forekommer mig meget naturligt, at man her har haft overvejende Betæneligheder, og jeg beklager altsaa, at det paa det Punkt, hvor jeg havde frygtet stærk Modstand, nemlig Punktet om Kvindernes Valgret — hvor man altsaa har imødekømt Folketinget — efter den Diskussion, der har fundet Sted i Dag, lader til, at det ikke bliver ved Folketingets Hjælp, at de kjøbenhavnske og derefter det øvrige Lands Kvinder opnaa nogen Valgret. Men rent praktisk set skal jeg, uden forhaabentlig at komme til at gentage, hvad den ærede sidste Taler udtalte, sige, at den Minoritet, som kan forventes for de højstbeskattede i Kjøbenhavn efter Folketingets Forslag, med en saa enorm Udvidelse af Vælgerkorpset, vistnok paa Forhaand vil kunne siges at blive af en saadan Beskaffenhed, at det vist var bedre, om de lavest beskattede valgte alle Borgerrepræsentanterne og tog det Ansvar, som dermed er forbundet. Thi det er i Virkeligheden saaledes, at en saadan Minoritet ikke blot inden for Kommunalbestyrelsens egne Forhandlinger vil blive stemt ned ved alle Lejligheder, men at der heller ikke ved Afgørelsen af saadanne Spørgsmaal, som den ærede sidste Taler fremdrog, ved Konflikter mellem Borgerrepræsentationen og Magistraten, er Sikkerhed for, at den Minoritet, som de højstbeskattede ville komme til at raade over gennem Forholdstalsvalg-